

En helhetlig tros- og livssynspolitikk

Taler

Hadia Tajik

Dato

7 januar 2013

Sted

Plenumssalen i
Regjeringskvartalet

Omstendigheter

Tale ved overrekkelsen av NOU om tros- og livssynspolitikken

1 Kjære alle sammen,

Kjære Sturla Stålsett, og kjære utvalg: takk for presentasjonen og for denne utredningen.

5

Denne rapporten er en viktig og nødvendig utredning.

Den reiser viktige prinsipielle og praktiske spørsmål - som også er vanskelige.

Det er hele poenget med å nedsette et slikt utvalg.

Vi nedsetter ikke utvalg når spørsmålene er enkle.

10

Min forgjenger ba dem identifisere dilemmaer, berede grunnlaget for nødvendige debatter og gi forslag til løsninger.

Utvalget har levert en solid utredning, helt etter alle bestillinger og tidsplaner.

Resultatet av arbeidet deres er at vi nå er et stort skritt nærmere en helhetlig tros- og livssynspolitikk.

15

Utvalget har gitt departementet og regjeringen et godt grunnlag med grundige analyser og mye fakta.

De har kommet med en rekke forslag til konkrete justeringer av politikken.

20

Og jeg er sikker på at problemstillingene som utvalget har reist, vil skape engasjerte diskusjoner i tiden som kommer.

Og det er akkurat det vi trenger:

en åpen, konstruktiv og nyansert debatt på feltet.

25

Vi trenger åpne og frimodige debatter om tros- og livssynspolitikk.

Det er slik vi kan få de beste løsningene.

Av og til blir det sagt at tro er en privatsak.

30 Det er ikke riktig.

Det vil si: Det er en privatsak.

Men det er også i høyeste grad et offentlig anliggende.

35 Når tros- og livssynssamfunn får midler fra det offentlige, så er ikke tro bare en privatsak.

Når enkeltmedlemmer trenger storsamfunnets støtte for å utøve, kritisere eller frafalle tro, så er tro ikke bare en privatsak.

Når samfunnet vårt er blitt mer sammensatt, og vi trenger klare, felles spilleregler for det offentlig rommet, da er tro ikke bare en privatsak.

40

Tros- og livssynsmangfoldet angår alle i Norge.

Som Stålsett også var inne på: 80 prosent av befolkningen er medlemmer av Den norske kirke.

Men antall tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke øker.

45 Det gjør også antall mennesker som tilhører disse samfunnene.

Samtidig er det 10 prosent av befolkningen ikke er medlem av noe tros- eller livssynssamfunn i det hele tatt.

Tros- og livssynsmangfold er ikke noe nytt i Norge.

50 I den forstand at de fleste vil være enige i at det er stor bredde fra læstadianere - til haugianere, fra Den norske kirke - til frikirkene, fra humanetikere til tvilende agnostikere, eller ateister.

Bredde har vi alltid hatt i Norge.

55 Men det er ingen tvil om hverdagen har blitt mer sammensatt enn før.

Og fordi dette angår alle, håper jeg at flest mulig vil være med på de diskusjonene utvalget reiser.

Målet er at de løsningene vi faller ned på til slutt, etter en grundig høring, skal kunne stå seg over lengre tid.

60

Men det er viktig å huske:

Vi starter ikke med blanke ark.

For det første har Norge en kristen-humanistisk arv.

65 Den blir gjenspeilt i små og store sammenhenger.

I juletradisjoner.

I tekstene til store diktere som Peter Dass og Thomas Kingo.

Og den kristen-humanistiske arven bærer vi også med oss videre.

70

For det andre så handler vår tros- og livssynspolitikk ikke om Gud.

Vi må nesten forutsette at Gud klarer seg selv.

Vår tros- og livssynspolitikk handler om menneskene.

Ingen tros- eller livssynssamfunn er fritatt demokratiets spilleregler.

75 Trosfrihet er ikke et trumfkort som avsetter andre friheter eller rettigheter.

Trosfrihet og ytringsfrihet, går hånd i hånd.

Trosfrihet og individets frihet, går hånd i hånd.

For det tredje så er vi positive til mangfold.

80 Men vi mener at det er mulig å ha to tanker i hodet samtidig.

Det må være mulig å være positiv uten å være naiv.

Da trenger vi også de frimodige og fryktløse debattene.

Det gir kunnskap, det avdekker utfordringer og det bidrar til løsninger.

85 Og at det er mange dilemmaer her - det viser også rapporten som utvalget har jobbet frem og problemstillingene de har reist der.

Snart skal denne rapporten skal nå på en bred høring til alle relevante aktører.

Og i den forbindelse er min oppfordring:

90

Snakk frimodig om tro, tvil og ikke-tro.

Snakk frimodig om de dilemmaene og de problemstillingene tros- og livssynsmangfoldet reiser.

Snakk frimodig om mulighetene et slikt mangfold måtte gi.

95

Det er også slik at et flertall av departementene er berørt av forslag til tiltak i utredningen.

Jeg vil sørge for skikkelig forankring i hvert enkelt av disse departementene.

Det er viktig at fagdepartementene vurderer forslagene på sine felt.

100

Den norske kirke har en sentral og naturlig plass i diskusjonene som kommer.

Det er også grunnen til at jeg har invitert kirkeministeren til å komme hit i dag og dele noen refleksjoner med oss.

Rigmor Aasrud, ordet er ditt.

Kilde
www.regjeringen.no

Emner
Innledning, Livssyn, Trosfrihet

110 **URI**
<https://www.virksommeord.no/tale/en-helhetlig-tros-og-livssynspolitik>

115

120

125

130

135

140